

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az oroszok veresége Nyugat-Galiciában

Tüzérségünk a Zakliczyn melletti magaslatokról lesöpörte az oroszokat — Német győzelem Észak-Lengyelországban — A németek bombázzák Soissonst

A pozíció-harc, mely hetek óta folyik a Dunajec mentén, elejétől fogva az osztrák-magyar tüzérség fölényét bizonyította, ma pedig hadseregünk nagyszabású győzelméhez vezetett. A mi ágyúink lesöpörték a Zakliczyntól keletre fekvő magaslatokról az orosz tüzérséget s az ellenség rendetlen futásban keresett menedéket fegyvereink pusztító hatása elől. Hat kilométernyi szélességben voltak kénytelen földadni itt az oroszok állásaikat s akinek fogalma van a pozíció-harcok jellegéről, az kellőképpen értékelni tudja hadseregünk kivívott sikereit.

Az orosz háborúról egyébként mára nem jelentettek lényeges eseményt. Az arcvonal legfelső szakaszán, az alsó Visztulától északra eső Lengyelországban megpróbálkozott az orosz haderő az előretöréssel, de letört a németek tüzeiben. Varsó körül szünetelnek a hadműveletek, nyilván a tartósan rossz időjárás miatt és a Kárpátokban is csak jelentéktelen csetepaték fordultak elő. Az orosz haderő tehetetlensége és letagadhatatlan vereségei most nem is a harctereken éreztetik befolyásukat, hanem a cári birodalom belsejében, ahol egyre erősödik a forradalmi mozgalom, a forradalomtól való félelem pedig mind több szóhoz juttatja a pétervári békepártot.

De érezteti hatását a szövetséges német és osztrák-magyar haderők fensőbbsege a semleges államoknál is, melyeknek kegyéért az entente a kerítő minden rafinériájával dolgozott. A Balkán nem mozdul meg Oroszország kedvéért. Olaszországban szintén győz az okosság, mely az orosz kolosszus vergődésével a német erő integritását állítja szembe s megállapítja, hogy maga a józan ész is tiltakozik az ellen, hogy Olaszország szövetségesei ellen forduljon. Sőt a németekkel hadban álló Japán is a német ellenséget ünnepli és a szövetséges angolt gyalázza. A hágoru mérlege nem olyan, hogy az entente segítő társakat találhasson.

A nyugoti harctérről érkező hírek ismét beszédesebbek. Az Aisne folyó vidéke új harcoknak lett a színtere, miután a soissonsi fényes győzelem magának Soissons várának az ostromához juttatta a németeket. A harctér egyéb részein a németekre nézve sikeres kisebb harcok voltak.

Mai távirataink itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, január 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

A Visztulától északra nem történt jelentős esemény.

A Zakliczyntól keletre fekvő magaslatokon tüzérségünk összpontosított tüzelése az oroszokat az első sorban levő tüzvonalak egyes részeinek elhagyására kényszerítette. A hátráló mozdulat magával ragadta az ellenséget az arcvonal más részein is, úgy, hogy végül az első sorban levő állásait hat kilométernyi szélességben kiürítette és tüzérségünk és gépfegyvereink leghatásosabb tüzeiben rendetlenül visszavonult a legközelebbi magaslati vonalakra. Ez alkalommal számos fegyvert és löszert hagyott vissza elhagyott állásában.

Az arcvonal többi részén Nyugat-Galiciában csak tüzérségi harc folyt.

A Kárpátokban csak jelentéktelen járőrharcok voltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A kárpáti harcok

Ungvár, január 18. Az Ung völgyében jelentéktelen harcok vannak. Az oroszok kivonultak Csontosról és Malomréten is csak előőrseik vannak.

A helyzet Bukovinában

Kolozsvár, január 18. A bukovinai orosz haderő december 24-én kezdte meg offenzíváját. Az orosz front legszélsőbb balszárnya hadvezetőségük parancsára a radnai szoroson keresztül akart bejutni Magyarországra. Eredeti terv szerint, — mint az ottani harcokban elfogott oroszok mondják — már a mi újévünkkor az oroszoknak be kellett volna vonulniok Désre. Ámde az orosz offenzíva erős ellentállásra talált, ugyanarra, hogy dacára tulerejének, huszonöt napi véres harc után csak négy jelentéktelenebb bukovinai községet tudott elfoglalni. E községek egyike, Frasin, egészen a román határszélen fekszik.

A bukovinai harcok ma még csak jelentéktelen kis csatározások, de ha az oroszok hevesebb támadást kísérelnek meg a magyar határ ellen, beavatott körök véleménye sze-

rint ez reájuk katasztrófális kudarccal végződne. A Bukovinába betört oroszok oly garázdálkodást visznek véghez az elfoglalt községekben s oly gyalázatosan kinnözzák a községek többnyire román anyanyelvű lakosságát, hogy maguk a bukovinai parasztok is komitácsi-harcot indítottak ellenük. Január hatodikán felfegyverkezett bukovinai huzulok megleptek egy nagyobb kozák előőrs-csapatot s az egészet lefegyverezték, miközben sokat elpusztítottak közülük. Ilyen harcok napirenden vannak most Bukovinában.

Orosz kudarc Észak-Lengyelországban

Berlin, január 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

Észak-Lengyelországban az oroszok megkísérelték, hogy a Wilka-szakaszon át Radzanowon át előretörjenek, azonban visszautasítottuk őket.

Lengyelországban a Visztulától nyugatra lényeges esemény nem történt.

Varsó ostroma

Berlin, január 18. (Magyar Távirati Iroda.) *Mihajlowski* orosz katonai szakíró a Ruskoje Slowo-ban konstatálja, hogy „Varsó sorsa meg van pecsételve. Kívül három oldalról Hindenburg a német és az osztrák-magyar seregekkel, bent pedig a lázadó lengyel lakosság. Egyre hangosabb lesz az a kívánság, hogy Varsót nem védhetjük, hogy Varsó nyílt városnak deklarálódó.”

A forradalmár zsidók

Páris, január 18. A *Humanité* közli az orosz szocialista zsidók proklamációját, mely izzó szavakban ismerteti a pogromokat és azokat a vérlázító ítéleteket, melyekkel a zsidó lakosságot pusztítják és boszúálló forradalmat sürget. A *Humanité* hozzáfűzi a proklamációhoz, hogy az csattanós bizonyítéka a cár igéretei értékének.

A cár és a fővezér

Berlin, január 18. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervárról érkezett bizalmas jelentés szerint a cár és Nikolaj nagyherceg között

a konfliktus egyre komolyabb jelleget ölt. — Arról is beszélnek, hogy *Nikolajevics Nikolaj nagyherceg visszalép a hadsereg főparancsnokságától. A békepárt forradalomtól fél és azzal érvel a békekötés szükségére mellett, hogy Oroszország gazdaságilag csak három hónapig bírja a háborút.*

A német jelentés a nyugoti arcvonalról

Berlin, január 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugoti hadszíntérről:

Nieuport vidékén csak tüzéségi harc folyt. Ellenséges támadó mozdulatokat az utóbbi napokban nem észleltünk. A tengerpartra több helyen angol aknákat sodort a víz.

Laboisellenél, Alberttől északkeletre a franciákat, akik a temetőben és az attól dél-nyugatra fekvő majorban ismét megvetették lábukat, csapataink szuronytámadással kiverték és 3 tisztet és 100 főnyi legénységet foglyul ejtettek.

Az argonnei erdőségben több francia sáncot elfoglaltunk és azok védőseregét majdnem teljesen megsemmisítettük.

A franciáknak a Moussontól északnyugatra állásaink ellen intézett támadásai a Vinocytól délre két kilométernyire fekvő magaslaton egészen a mi állásainkig jutott. A harc még tart.

A Vogézekben és Felső Elzászban erős hóvihár és köd volt, ami a harci tevékenységet akadályozta.

Soissons ostroma

Rotterdam, január 18. A Rotterdamsche Courant jelenti, hogy a németek megkezdték Soissons bombázását. A németek sikeresen lökik előre tüzésüket, mely hatalmas erővel ostromolja a várat.

A soissons-i csata

Berlin, január 18. A Deutsche Tageszeitung jelenti Stockholmból: A Stockholm Dagblad katonai munkatársa a franciaországi és belgiumi hadi helyzetről azt írja, hogy most a Joffre-offenzíva végleges megghiusulásáról kell beszélni, mely az ismeretes napiparancsnak nyilvánosságra hozatala folytán a legnagyobb figyelmet fordította maga felé. A nevezett lap katonai munkatársának különböző helyekről tudomására hozott hírek megerősítik, hogy ezuttal valóban tervben volt egy nagy csata megvívása, hogy Franciaországot megszabadítsák a német betöréstől. A vereség ennél fogva még messzebbmenő következményekkel jár és szemmel látható bizonyítéka annak, hogy a szövetségeseknek semmi okuk sem volt arra, hogy mostani erőforrásaikkal különös győzelmi tudattal teljenek el. A Soissons-nál elért német sikerek semmi esetre sem mondhatók helyi jelentőségűeknek. Az a körülmény, hogy a német front legérzékenyebb pontja ellen vezetett francia offenzíva a franciákra nézve nagy veszteségekkel visszaveretett, kétségtelenül megerősítette a németek általános helyzetét, míg a szövetségesek kedvét, hogy a döntést kikényszerítsék, tetemesen csökkentette. A francia támadási kísérletek sikertelensége megmagyarázza azt a szorgosságot, melylyel új szövetségeseket igyekeznek szerezni.

A harmadik felvonás

Berlin, január 18. A Berliner Tageblatt jelenti Genéből: Hervé nagyobb türelemre inti azokat a franciákat, akik állandóan szidják

Angliát. Bizonyos, — mondja — hogy Franciaország irtózatosan szenved, míg Anglia meglehetősen zavartalanul él. Anglia mindenestre rosszul volt fölfegyverkezve és most lázasan kell pótolnia a hiányokat. De fegyvergyárai egyidejűleg Belgium és Franciaország részére is dolgoznak, melynek leggazdagabb ipari provinciája az ellenség kezében van. Anglia órája azonban a nyáron fog elkövetkezni. Most kiéhezeti Németországot, később fel fogja vonultatni óriási hadseregét és a harmadik felvonás Németországra nézve úgy fog végződni, mint egykor Spanyolországgal, XIV. Lajossal és Napoleonnal történt.

Japán és a németek

Berlin, január 18. A Vossische Zeitung közli, hogy Japánban a hangulat a németek javára fordul. A csingtaui német foglyokat olyan fogadtatásban részesítették, amely több mint barátságos volt. Tokio lakossága a város előtt virágokkal várta a németeket és mindennel ellátta őket. A nagy lapok kivétel nélkül Anglia ellen agitálnak.

Olasz hang Németország mellett

Róma, január 18. Eduardo Scarfoglio nagy feltűnést keltő cikket írt a Mattino-ban arról, hogy az olaszok eddigi németellenes hangulatának meg kellett változni. A németek — írja — vasmarokkal fogják az oroszokat és rengeteg foglyot ejtettek. Németországnak még négy millió népfőlkelője van. Ilyen nép ellen ki tudná országát egy borzasztó kalandba sodorni? — veti föl a kérdést a németellenes uszítókhoz.

Törökország és Perzsia

Berlin, január 18. A Localanzeiger jelenti Amsterdamból: A Reuter-ügynökség pétervári értesítése szerint a török követ közölte a perzsa kormányval, hogy Törökország kész elhagyni Asserbeidsant, ha a tartomány véglegesen meg lesz tisztítva az oroszoktól. E jelentéshez a Localanzeiger megjegyzi: Bizonyos, hogy Törökországnak ez a tapintatos eljárása sokkal szívélyesebb tette a viszonyt Perzsia és Törökország között, hogysem az kellemes volna Oroszországnak és Angliának.

A hősök temetőjének fölavatása

Az első katona-temetés január 20-án lesz

A világháboruban elesett debreceni katonák közös nyugvóhelyének kérdése minden részletében megoldást nyert. A régi honvéd-temető kibővítésének tervét csupán a jövő csütörtökön tartandó városi közgyűlés határozata választja el a megvalósulástól s így az ügyek hivatalos rendezése nem késleltetheti a novemberi közgyűlési határozat szellemének érvényesülését.

Ez a felfogás vezette Debrecen város tanácsát, amikor elhatározta, hogy a régi honvéd-temetőt máris megnyitja a mai világháboru hőseinek koporsói számára s addig is, míg előterjesztése a hivatalos fórumokat megjárja, az itt rendelkezésre álló harminchat sírhelyet ajánlja föl a negyvennyolcas szabadságharcosok méltó utódjainak nyugvóhelyéül. Az első temetés január 20-án, szerdán délután 3 órakor lesz a honvéd-temetőben. A Debrecenben elhunyt katonák között

református és római katolikus van, lehetséges, hogy a kitűzött ideig más vallásúak is lesznek, ennél fogva az első temetési napon különböző vallásfelekezetek lelkészei fogják végezni a gyász-szertartást; a református halott fölött Baltazár Dezső dr. püspök fog imádkozni, ha szerdáig haza érkezik budapesti utjáról. Résztvesz a temetésen Márk Endre udvari tanácsos polgármesterrel az élén a város egész vezetősége is, amely minél ünnepélyesebbé óhajtja tenni a hősök temetőjének fölavatását s e végből fölhívással fordul a polgársághoz, hogy az első temetésen minél nagyobb számban való megjelenésével adjon kifejezést hős katonáink iránt érzett részvételnek. Az egyházi szertartás végzetével Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok a nyitott sírok előtt beszédet mond, melyben a közös temető jelentőségére fog rámutatni s a város nevében bucsut vesz a háboru halottaiból. A katonaság disz-sortúze után a Városi Dalárda gyászéneke közben fogják elhantolni a halottakat.

Remélhető, hogy amíg a honvéd-temetőben rendelkezésre álló harminchat sírhely megtelik, jogerős lesz a január 28-ikán hozandó közgyűlési határozat s attól kezdve az új területen folytatható lesz a katona-temetés. A városi tanács utasítást adott a mérnöki hivatalnak az új terület berendezésére nézve. Hogy későbbi időben, amikor a hősök temetője köré tervezett park kiépül, ne bolygassák meg a katona-sírokat, a honvéd-temetőhöz csatolandó területet angolpark-szerűen fogják berendezni.

Krematórium

*

Nem rémlátás, nem ijesztés, sem fontoskodás, amikor konstátálom, hogy a nagy háborukat mindig járványok kísérik és — ami talán rosszabb — követik. A mult év őszén fenyegető módon kezdett a cholera asiatica és a typhus mutatkozni. Nem valószínűtlen, hogy a tavaszi melegebb, nedvesebb időjárás újra felszínre hozza a most szunnyadozó bacillusokat, baktériumokat.

Ahol ilyen nagy tömegek vannak együtt, akiknek ruházata, étkezése, életmódja nem tökéletesen higiénikus (mert nem is lehet), ott az ellenállás csökken és a fertőzésnek nyitott kapukon lehet bevonulnia.

A fertőző betegségekben szenvedők ürülékét, a nem éppen rögtön elföldelt hullákat az eső mossa és a bacillusokat a talajviz útján mélyebbre és mélyebbre viszi, addig, míg valamelyik forrásba, patakba, folyóba nem jutnak, ahol horribilis mértékben megsaporodva, az új járványok kész terjesztői.

A temetéseket nem lehet olyan szoros figyelemmel keresztülvinni, ahogy azt védelmi szempontból tenni kellene, a nagy tömegek folytán, — és az ürülékek nem fertőtleníthetők a csatasíkokon, a harctereken. Ha ezt komolyan tenni akarnók, ahhoz egy külön hadsereg kellene.

Itt volna az ideje, a legfőbb ideje, amikor végre komolyan, a közegészség szempontjából gondoskodnánk a preventív intézkedések legsürgősebb keresztülviteléről.

Legfontosabb: a fertőző betegségekben meghaltak hulláinak megsemmisítése. A nálunk most kötelező elföldelés nem alkalmas a bacillusok megsemmisítésére. Idővel a talajviz ismét kimossa őket. Egyedüli, egyszerűs mind legjobb mód a közegészségügy érdekében a halottak elhamvasztása. Most igazán

a tizenkettedik órában vagyunk ezt illetőleg. Kétezer fok melegben az összes fertőzést okozó anyagok teljesen megsemmisülnek és a fertőzés újra felléptének a legnagyobb mértékben gátat vetnek. És most, — legalább egyelőre — meg kell szüntetni a vallási és más vitákat a halotthamvasztás helyessége vagy helytelensége felett.

Tíz év óta fekszik a fakultatív halotthamvasztást terjesztő egyesület kérvénye a belügyminiszteriumban és várja alapszabályainak szentesítését — mindig meg tudták gátolni ez eszme terjesztését. Most aztán ott vagyunk, hogy a kötelező halotthamvasztást kell sürgősen követelnünk, legalább is a fertőző betegségben meghaltak hulláinak elhamvasztását. Elég pusztítást visz a háború az országban, legalább a háború utáni időre gondoljunk és tegyük meg azt, amit lehet, amit kell, muszáj.

Az országnak a harctérhez közelebb eső városaiban, a megfigyelő állomások területén fel kell állítani a krematóriumokat.

Ma a katonák dirigálnak és ők nem érzelmű szempontból, hanem praktikusság szempontjából kell, hogy nézzék ezt az ügyet. Hogy lehet, azt látjuk Zsolnán, ahol már működik egy krematórium. Most igazán áll az, hogy: *Periculum in mora.*

Dr. Szf.

Az ügyvédek és a hadsegélyezés

A debreceni ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése

A debreceni ügyvédi kamara vasárnap délelőtt tizenegy órakor Szilágyi Imre elnökhelyettes elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek napirendjén tulajdonképpen a háborúval kapcsolatos ügyek szerepeltek.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel és lelkesedéssel vette tudomásul a kamara választmányának azt az elhatározását, hogy a kamara alapjaiból 40,000 koronát a nemzeti hadikölcsön-kötvények jegyzésére fordított.

Ezután az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet közgyűlési tagjaivá választotta a kamara Szilágyi Imre elnökhelyettes, Körössy Kálmán dr. titkár, Juhász-Nagy Sándor dr. ügyész, Balázs Bertalan dr., az Ügyvédszövetség debreceni fiókjának elnökét, Bodnár István drt (Nyiregyháza) és Berký Józsefet (Zsolnok).

A napirend következő pontja: a kamara i segély-akció ügyve volt. Körössy Kálmán dr. titkár ismertette az igazságügyminiszter leiratát, amely nem hagyta jóvá a november 8-iki rendkívüli közgyűlés határozatát; e határozatban a kamara havi 4 korona póttitkárát vetett ki tagjaira, a hadi segélyezés ellátása céljából. A miniszter azzal okolta meg a határozat megsemmisítését, hogy a törvény nem ad jogot a kamarának ilyen póttitkár kivetésére.

A közgyűlés tudomásul vette a miniszter leiratát, azonban kimondta, hogy megkezdett akcióját segélyalapjának terhére folytatja és annak a reményének adott kifejezést, hogy azok az ügyvédek, akiknek módjuk van hozzá, önként is teljesíteni fogják kartársaik iránt tartozó emberbaráti kötelességüket.

A kamara ezután a miniszterelnöknek, mint az Országos Hadsegélyző bizottság elnökének leiratát tárgyalta, melyben a kormányelnök közölte, hogy az Országos Hadsegélyző bizottság a kivetendő hadiadó terhére segélyben fogja részesíteni a háború által sújtott ügyvédeket is, még pedig úgy a hadbavonult ügyvédek, mint azokat, akik nem katonáskodnak ugyan, de akiknek megélhetését a háborús viszonyok megnehezítették.

A közgyűlés köszönettel tudomásul vette a miniszterelnök leiratát és elhatározta,

hogy inkább a hadbavonult ügyvédeket fogja segélyre ajánlani, azokat az ügyvédeket pedig, akiket a háború nem szólított el foglalkozásuk mellől, de a háború miatt szükségét szenvednek, a kamarai segély-akció keretén belül fogja támogatni. Kimondta a közgyűlés, hogy a hadi segélyre való ajánlásokat szorgos vizsgálat megejtése után és csakis indokolt esetekben fogja eszközölni, hogy az ügyvédek segély iránti indokolatlan kérelmeiknek teljesítésével ne vonják el a hadsegélyző alap rendelkezésére álló összeget más társadalmi osztályok tagjaitól.

A hadi adóról szóló törvény — mint ismeretes — azt a jogot adja az ügyvédi kamaráknak, hogy a székhelyükön működő adófelszólamlási bizottságba — mely a hadiadó hivatásában mint elsőfokú hatóság jár el — egy rendes és egy póttagot küldjön ki. E bizottságban való képviselőinek megválasztása újabb rendkívüli közgyűlésen történik, melyet a kamara január 31-ikére hívott össze.

HIREK

*

— **Kitüntetett debreceni tisztek.** A király az ellenség előtt elesett Marschalkó Ivor 7-ik huszárezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartásának elismeréséül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadikiérménnyel adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Fiáth László báró 7. huszárezredbeli századosnak az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismeréséül a legfelső dicső elismerés tudtul adassék.

— **Port-Arthur védője meghalt.** Berlinből táviratozzák: A Localanzeiger jelenti, hogy Stössel orosz tábornok, Port-Arthur egykori védője, meghalt.

Stössel Anatolij Michajlovics hatvanhét éves kort ért. 1904-ben az orosz-japán háború kitörése idején, ő volt a Kvantung-félsziget déli csucsán épített Port-Arthur orosz hadikikötő parancsnoka és majdnem egy évig védte a világ legerősebb várának mondott erősséget a japánok ellen, míg 1905. január 2-án kapitulált. A háború befejezése után haditörvényszék elé állították és halálra ítélték a vár feladása miatt. A cár rangvesztés nélkül tíz évi fogságra változtatta az ítéletet és Stössel öt évet ki is töltött büntetéséből a Péter Pál erődben, amikor aztán a cár megkegyelmezett neki.

— **Elesett magyar pilóta.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Takács Béla, az ismert magyar pilóta, az északi harctéren meghalt.

— **Iparosok és kereskedők segélyezése.** Az ipartestület kötelékébe tartozó hadbavonult iparosok családjai és a háború folytán üzemiik beszüntetésére kényszerült iparosok, ha oly szerencsétlen helyzetben vannak, hogy segélyezés nélkül legszükségesebb életfeltételeik sincsenek biztosítva, jelentkezhetnek hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken délután 5 és 7 óra között az ipartestületnél.

Azon iparosok, kik nem tartoznak az ipartestület kötelékébe, jelentkezhetnek ugyan ezen napokon a hivatalos órák alatt és délután 4 órától 6-ig a rendőrfőkapitányságon Harsányi Imre dr. iparhatósági biztos rendőrfőkapitány urnál. Ugyanott jelentkezhetnek a segélyre utalt családok munkások, kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők.

A háború folytán hasonló szerencsétlen körülmények közé jutott kereskedők ugyanazon napokon délelőtt 9 órától 11-ig a Kereskedő Társulat hivatalos helyiségében jelentkezhetnek.

— **Debrecen város tanácsa az átutazó német katonáknak.** A Debrecenen átutazó német katonák számára kedves figyelmesség, egyszersmind hasznos tájékoztatás gyanánt képes levelezőlapokat készített a város tanácsa, hogy a velünk hűséges szövetségben harcoló katonák valami emléket vigyenek magukkal a mi városunkból s hogy legalább némi fogalmuk legyen arról, hogy tulajdonképpen merre is járnak. Megtörtént ugyanis, hogy a német katonák közül sokan olyan kérdéseket intéztek a debreceni pályaudvaron levő katonáinkhoz, amelyekből kiderült, hogy galíciai területnek vélték a mi magyar alföldünket, Debrecen pedig valami ausztriai lengyel városnak. Hogy ez a ferde állapot megszűnjön, Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok nyolcezer darab látkepes levelezőlapot nyomtatott a városháza, a kollégium és a nagytemplom képeivel s a képek alá a következő német szöveget nyomatta:

Debrecen ist eine der grössten Städte des grossen ungarischen Tieflandes, mit beiläufig 100,000 Einwohner. — Selbe ist der Hauptort der ungarischen Kalviner Confession. Hat viele Kulturinstitutionen: uralte Hochschule (Kollegium), 350 Jährige Buchdruckerei, mehrere Mittelschulen und Spitäler. Im vorigen Jahre wurde auch die Universität eröffnet. Die Bewohner sind reine Ungarn deren Beschäftigung hauptsächlich Ackerbau und Hadel ist. Die Handelsmänner stehen in reger Verbindung mit Deutschland, dessen Kulturleben das Publikum der Stadt sehr gut kennt, hoch achtet und mit welchem es das brüderliche Verbündniss im Herzen pflegt.

(Debrecen egyike a nagy magyar Alföld legnagyobb városainak, mintegy 100,000 lakossal. A magyar kálvinista vallás fővárosa. Több kulturális intézménye van: ósregi főiskolája (kollégium), 350 éves könyvnyomdája, több középiskolája és kórháza. A múlt évben a debreceni egyetemet is megnyitották. Lakosai szinnyagorok, kiknek foglalkozása tulajdonképpen a földmívelés és a kereskedelem. Kereskedői élénk összeköttetésben vannak Németországgal, melynek kulturéletét a város közönsége nagyon jól ismeri, nagybecsüli és a vele való testvéri szövetséget szíve mélyéből ápolja.)

Tegnap délután kezdték osztogatni ezeket a levelezőlapokat a német katonák között, akiknek különösen a szövetségről szóló utolsó meleg mondat tetszett. Örömmel láttak hozzá a levelezőlapok címzéséhez, majd előállott a zenekaruk és hazafias dalokat játszott viszonzásképpen, egyik tisztjük pedig a történetesen a pályaudvaron tartózkodó Csóka Samu városi főjegyzőnek külön is köszönetet mondott a tanács figyelméért.

— **A Vörös Kereszt-kórház alapjára dr. Körössy Kálmán ur 400 koronát volt szíves felajánlani és fenti összegből mai napon 100 koronát volt szíves kezemhez juttatni. E nemes emberbaráti cselekedetéért ez uton is fogadjuk egyesületünk hálás köszönetét és elismerését. Somossy László titkár-pénztárnok.**

— **A város képvisellete az iskolaszékben.** A debreceni református egyház presbiteriuma felkérte a városi tanácsot, hogy a református iskolaszékben és a felső leányiskola és tanítónképző igazgatótanácsában a Roncsik Lajos árvészelet elnök elhunytával és K. Tóth Mihály kultúrtaácsnok nyugdíjazásával megüresedett két helyre válassza meg új képviselőit. A tanács a két helyet Márk Endre polgármesterrel és Csűrös Ferenc kultúrtaácsnokkal töltötte be.

— **Gazdasági cselédlakások átalakítása.** A gazdasági cselédlakások átalakításáról alkotott városi szabályrendelet január 1-én életbe lépven, a rendőrfőkapitányság felhívja az érdekelt gazdákat, hogy a szabályrendelet által előírt módon sürgősen alakítsák át cselédlakásaikat.

Kinevezés. Domahidy Elemér főispán Des Combes Emil dr. ügyvédet, Papp Lajos dr. és Szabó Gyula ügyvédjelölteket Debrecen városhoz díjaz közigazgatási gyakoronkokká nevezte ki.

Szabad Iskola. A most folyó világháboru elsősorban gazdasági jellegű háboru a német és az angol között. Bennünket is érdekelhet ennek gazdasági oldala, mert a mi háborunktól sem idegen az. Ezért méltó érdeklődés kísérheti a Szabad Iskolának e hó 20-án szerdán tartandó előadását, amely Világ-gazdaság és világháboru címen tartatik. — Előadója Márton Béla felső kereskedelmi iskolai tanár. Az előadás a szokott helyen, az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1/c., II. emelet) lesz s este 6 órakor kezdődik.

Halálozás. A következő gyászjelentést kaptuk: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett jó fiam, testvérem, sógorom, unokatestvérem és jó rokonunk, Várady István, Debrecen sz. kir. város világitási vállalatának könyvelője munkás életének 52. évében, hosszas, de különösen 3 heti súlyos betegség után f. hó 17-én reggeli 6 órakor történt elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. január hó 19-én, kedden délután 3 órakor fogjuk a József kir. herceg-utca 4. számú házuktól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztviselőnk rokonainkat, ismerőseinket s az elhunyt pályatársait fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1914. január 17. — Áldás és béke poraira! — Bánatos édes anyja: özv. Várady Istvánné szül. Csapó Teréz. Testvére: Várady Zoltán nejevel Grünstein Klárával. Unokahuga: Kovács Irén férjével Darvas Nándorral. Számos közeli és távoli rokon nevében is. — A temetést Dankó temetkezési vállalat (Kossuth-utca 6.) rendezi.

A katonák családjaiért. A katonák családjainak segélyezésére ujabban adakoztak: Balogh Aladár 4, Kállay Sándor 4.80, Andirkó Zsófia 2, Almássy Ferenc 10, Harmath Teréz 3, Dézsi Tuci 2, Kiállítás jövedelme (Forrai Ernőné) 18, Harkányi Ede 2, Németh Gábor 10, Németh Mariska 3, Marozsán Sári 2, Nagy László 3, Reich Irén 1, Martinek Ferike 2, Horváth Ilonka 2, Fogarassy Józsefné 1.44, György Ferenc 2, Fischer Eliz 2, Francia Irén 2, Fehér Mihály 2, Szemeratovics Gyula 2, Lengyel Sándorné — 60 korona.

Halál a mozdony alatt. Haidunánásról jelenti tudósítónk, hogy az ottani pályaudvaron tegnap délután a Debrecen felől befutó személyvonat halálra gázolt egy munkás külsejű embert, akinek testét darabokra tépték a vonat kerekei. Ruhájában semmiféle írást sem találtak s így nem tudták megállapítani, hogy ki volt a szerencsétlenül járt ember. Az esetről jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek.

Megölte a barátnőjét a babona miatt. A biharmegyei Komádi községből még december 18-án eltűnt egy Argyeleán Mari nevű leány s a legszorgosabb kutatás dacára sem lehetett a nyomára akadni. A napokban a csendőrség megtudta, hogy a leány legutoljára Like Teréz nevű barátnőjénél járt. A nyomozást vezető járásörmester valótóra fogta Like Terézt, ez azonban tagadta, hogy ő tudna valamit Aranegyelán Mari eltűnéséről. A csendőrorrmester tovább kutatót, házkutatást tartott, majd felásatta a kertet és a földben megtalálta az eltűnt leány holttestét, mely már oszlásnak indult. A feje darabokra volt zúzva, testén dulakodás nyomai látszóttak. Like Teréz ekkor bevallotta, hogy ő ölte meg a leányt, mert ez őt megbabonázta s emiatt kihullott a haja. December 18-án elhívta a lakásába, ott a földre teperte, azután baltával addig ütötte a fejét, míg meg nem halt. Este azután a kertben elásta a holttestet. A beismerés alapján a csendőrség letartóztatta a gyilkos leányt.

Téli ruhát a katonáknak. A hadsegélyző hivatalba téli felszerelési cikkeket küldtek a katonák számára: Antal Pali és Klári, Lajosy Béláné, Bartha Lajos Hadház, Ernst Vilmosné, Izr. Statusquó Iskola, Sesztina Jenőné, Polgár Andrásné, Lénárt Istvánné, Lénárt Edit.

Az Árpád-téri parochiális körben a katonák téli ruhával felszerelésére adományoztak:

Nagy Ida óvónő gyűjtése: Medgyaszay Lenke 3, E. J. 2, N. 5, N. 2, összesen 12 korona.

Apró hirdetések

Vidékről
Apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jellegű leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk

A Debreceni Független Ujság
telefon száma:

Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Borsó, Lenese, Bab,
aszalt bányal és boszniai szilva, szárított zöldség és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különbözőségek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmataru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Platal
fűzzer- vagy festékkeres kedőségű azonnal felvétetik. Blumberger, Hatvan-utca 13.

HADMENTES
25 éves fiatal ember irodába ajánlkozik. A magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja. Cím a kiadóban.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

Kapucédulák
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Zománc
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Falnay Károly
polgári és katonai cipész Debrecen, Csapó-u. 41.

Mérték után készítenek tiszturaknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

KIADÓ
a Piacon kétkülönbejárato, egymásba nyíló, elegánsan berendezett ::
UTCAI SZOBA
esetleg külön-külön is. fűdőszobával. Értekezhetni Bika-épület II. em. 2. sz. a. lakásban.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszér a

PALMA

Próbauveg 40 fillér.
:: Kapható ::

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerész

Debrecen, Piac-utca 30. sz.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Ma utoljára!
!! Szenzációs ujdonságok !!
Elsőrangú látványosságok !!

Utazás egy esernyő körül
Pompás vígjáték 3 felvonásban

Kegyetlen bosszu
Társadalmi dráma 2 felvonásban

Újévi ünnepség Japánban
Ismeret terjesztő felvétel

Ha nincs itthon a macska
Bohózat

Az esküszegő halála
Eletkép

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsélye 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.
Előadások este 5 órától Folytatólagos bemenet.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉB. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!
Általános közkívánatra !!
HUGÓ VIKTOR
halhatatlan remeke!
A NYOMORULTAK
Irány-regény négy felvonásban, kilenc részben
Teljesen új példány!

Tekintettel arra, hogy a nagyszabású film bemutatása teljes 3 órát vesz igénybe, tisztelettel kérjük a nagyközönséget, hogy az előadások pontos kezdetéhez 6 vagy 9 órára megjelenni szíveskedjenek.

RENDES HELYÁRAK!

Üzemnagyoobbítás folytán
nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . 6—
1000 félív üzleti levélpapír . . . 7—
1000 szines levelező-lap . . . 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 19.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDU VÁRMEGYE SZÁLLITÓL.

Vászon kész fehérnemű
Menyasszonyi kelengye
Női divataruház
Külön szőnyegosztály ::

Szabott árak.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.